

այս օրենքների խախտումները կասեցնելու նպատակով: Դատարանը նույնպես կարող է հրապարակել զարդարական հրահանգ կամ այլ տիպի սահմանափակող հրահանգ ձեզ պաշտպանելու հետագա վնասից եւ կարող է հրահանգել ձեզ վնասող անհատին վճարելու ձեր փաստարանական ծախսերը, եթե փաստաբան վարձել եք:

Ի՞նչ կարող եք դուք եւ ձեր համայնքը անել

- Արտահայտվեցեք ատելության եւ անհանդուժողականության դեմ:
- Նեցուկ կանգնեցեք զոհերին, նրանց առաջարկելով օգնություն եւ կազմակերպեցեք բողոքի հավաքներ ձեր համայնքում:
- Քաջալերեցեք, որ հանրային գործիչները ցուցաբերեն հակադիր կեցվածք ատելության ոճիրների դեմ:
- Դիմեցեք ատելության ոճիրի դեմ պայքարող ցանց, որը կրնդգրի օրինապահ մարիններ, տեղական կառավարությունը, դպրոցները, կրոնական կազմակերպությունները եւ համայնքում գործող կազմակերպությունները, որպեսզի այս ցանցը շուտափույթ կերպով արձականի ատելության զգնության եւ ոճիրին, եթե այն պատահի, եւ ձեռնարկի ոճիրի կանխարգելման:

Ինչպե՞ս Օգնություն Ստանալ

Եթե դուք եղել եք ատելության ոճիրի զոհ, ապա հետևյալ աղյուրները կարող են ձեզ օժանդակել.

- California Attorney General's Office of Victims' Services
(Կալիֆորնիայի Գլխավոր Դատախազի Զոհերի Ծառայությունների Գրասենյակ)
Դեռախոս՝ (877) 433-9069
- State of California - Department of Fair Employment and Housing
(Կալիֆորնիայի Նահանգ-Արդար Աշխատանքի եւ Բնակեցման Բաժանմունք)
Դեռախոս՝ 1-800-884-1684
TTY: 1-800-700-2320

- California State Board of Control
Victims of Violent Crime Unit
(Կալիֆորնիայի Պետական Կարգադիր Մարմն, Դաման Ուժիների Զոհերի Միավոր) Հեռախոս՝ 1-800-777-9229
- District Attorney's Victim/Witness Program
(Ձեր տեղական Շրջանային Դատախազի Զոհերի/Վկաների Ծրագիր (Ըստ Շրջանի ցուցակը կարելի է գտնել հեռախոսային գրքովկում))
- United States Attorney's Victim/Witness Assistance Program (Միացյալ Նահանգների Դատախազի Գրասենյակի Զոհերի/Վկաների Օգնության Ծրագիր (Ֆեղերակ ցուցակը կարելի է գտնել հեռախոսային գրքովկում))
- United States Department of Justice, Community Relations Services (Միացյալ Նահանգների Արդարադատության բաժանմունք, Համայնքային Կապերի Ծառայություններ (Ֆեղերակ ցուցակը կարելի է գտնել հեռախոսային գրքովկում))

Այս ծրագրի մասին հավելյալ տեղեկությունների համար եւ այլ ոճիրներ կանխարգելող նյութերի վերաբերյալ գրեցեք:

Crime and Violence Prevention Center
California Attorney General's Office
P.O.Box 944255
Sacramento, CA 94244-2550
www.safestate.org

Սույն հրատարակությունը կարող եք ձեռք բերել
www.safestate.org

Հնտերնետային կայքից

Սույն հրատարակությունը կարելի է ունենալ արաբերեն, հայերեն, չինարեն, իհնոյի, կորեերեն, փանչարի, իսպաներեն եւ վիետնամերեն լեզուներով:

B13-9119
10/06

Կանխարգելել Ասելության Ոճիրը

Ի՞՞ս
կարող
ենք
անել

Ոճիրի եւ Դամանության
Կանխարգելման Կենտրոն
Կալիֆորնիայի Գլխավոր
Դատախազի Գրասենյակ

Ատելության ոճիրները համարվում են ոճիրների մեջ ամենանմարդկայինը, որովհետեւ չարագործի տեսանկյունից զոհը գուրկ է մարդկային ընդհանուր արժեքներից մաշկի գույնի, լեզվի, կրոնի, սեռական կողմնորոշման կամ անկարողության պատճառով։ Առավել եւս, ատելության ոճիրը ազդում է այն ամբողջ խմբավորման վրա, որին պատկանում է զոհը եւ մտահոգություն է պատճառում ամբողջ համայնքին։”

Կալիֆորնիայի Գլխավոր
Դատախազի Գրասենյակ

Ատելության Ոճիրները Կալիֆորնիայում

Կալիֆորնիայում ատելության ոճիրի զոհ կիսամարվեք, եթե դուք թիրախ եք դարձել ձեր ցեղի, ծագման, ազգության, կրոնի, սեռի, սեռական կողմնորոշման, ֆիզիկական կամ մտային անկարողության պատճառով եւ կամ վերոհիշյալ յորահատկություններին իսկապես կամ ենթադրաբար համապատասխանող անհատի կամ խմբավորման հետ ձեր ունեցած առնչության համար։

Կարեւոր է կարողանալ տարբերել ատելության պատահարները ատելության ոճիրներից։

Ատելության պատահարը մի արարք է կամ մի վարք, որի շարժափթռ ատելությունն է, սակայն պաշտպանված է First Amendment-ի արտահայտվելու ազատության իրավունքով։ Ատելության պատահարների օրինակներ են՝ վատ անունների կոչում, մակրիների գործածում, ատելության նյութերի բաշխում հանրային վայրերում եւ թշնամական ատելություն դրդող նյութերի գետեղում որիցի սեփականության վրա։ Միացյալ Նահանգների Սահմանադրության երաշխավորած ազատությունները, ինչպիսիք են խոսքի ազատությունը, թույլատրում են ատելության

Ելույթներ մինչեւ այն աստիճան, քանի դեռ մեկ այլ անձի քաղաքացիական իրավունքները չեն ուժուակիություն ունեցուած է։ Եթե այս տեսակի վարքագիր զարգացումը վերածվի սպառնալիքների՝ անհատի կամ նրա ունեցվածքի դեմ, ապա այդ կիսամարվի ատելության ոճիր։

Ատելության ոճիրը քրեական արարք է կամ քրեական արարքի կատարման փորձ, որը գործադրվում է անհատի կամ նրա ունեցվածքի դեմ, որովհետեւ անհատը հովանավորված դասի անդամ է կամ ենթադրվում է, թե անդամ է։ (Զոհը կարող է լինել մի անհատ կամ հավաքականություն)։

Ատելության ոճիրների մասին պետք է տեղեկացնել համապատասխան իշխանություններին, ինչպիսիք են ձեր շրջանի ոստիկանությունը կամ շերիֆի բաժանմունքը։ Եթե այս ատելության ոճիրները չտեղեկացվեն համապատասխան մարմիններին, ապա չարագործները շարունակելու են գործել իրենց համոզմունքների հիման վրա ու շարունակական սպառնալիք ներկայացնել հասարակության համար։

Ատելության Ոճիրի Զոհերը

Եթե դուք կասկածում եք, որ դուք ատելության ոճիրի զոհ եք, դուք պետք է,

- Անմիջապես զանգահարեք ոստիկանություն կամ շերիֆի գրասենյակ։
- Ստանաք թժշկական ինսամք (Եթե անհրաժեշտ է):
- Ճշորեն գրի առնեք արտասանված խոսքերը եւ որեւէ այլ արժեքավոր տեղեկություն։
- Պահեք որեւէ ապացուց (գրաֆֆիտի, ձվի կերպներ, զոհի ինքնաշարքի վրա գրություններ)։ Մի վերցրեք զոհերի որեւէ ապացուց։ Սպասեք մինչեւ ոստիկանության ժամանումը եւ ապացույցների լուսանկարումը։
- Գրառեք վկաների անունները, հասցեները եւ հեռախոսի համարներ։
- Եթե կարող եք, գրանեք չարագործի եւ նրա ինքնաշարքի նկարագրությունը։

- Զանգահարեք ձեր շրջանում համայնքային կազմակերպություններին, որոնք արձագանքում են ատելության ոճիրներին։

Հիմնական Տվյալներ

Եւտեղյալ ցանկը ցույց է տալիս նշաններ այն մասին, թե ատելության ոճիր գործված է եղել։

- Զոհի կամ վկայի ընկալումը, թե նա ընտրվել է չարագործի կողմից իր՝ հովանավորված դասի անդամ լինելու պատճառով։
- Չարագործի գրավոր թե բանավոր մեկնաբանությունները, որոնք նախապահարում կարող են մատնանշել։
- Պատահարի թվականը համընվոր է այնպիսի մի օրվա հետ, որ զոհի հովանավորված դասի համար ունի կարեւոր նշանակություն։
- Ցեղային կամ կրոնական տարբերություններ, ինչպես, զոհի եւ չարագործի միջև։
- Կազմակերպված ատելության խմբի գործունեկություն տվյալ շրջանում։

Ատելության Ոճիրի Զոհերին Մատչելի Շառայություններ

- Հայ Կալիֆորնիայի Սահմանադրության Զոհերի իրավունքների օրինագիր դուք ունեք որոշակի իրավունքներ։ Օրինակ, դուք կարող եք իրավասու լինել չարագործի դատավարության մասին տեղեկություն ձեռք բերելու եւ դատավճռի արձակման ժամանակ իրավունք ունենալ ներկայացնելու զոհի վնասի հաստատագիր։
- Դուք կարող եք որեւէ կորստի, վնասի կամ վնասվածքի համար հատուցման իրավունք ունենալ։
- Դուք նաև պաշտպանված եք Ralph Act-ով կամ Վանե Act-ով։ Այս օրենքների համաձայն, դատարանը ձեզ կարող է սահմանել նյութական հատուցում։ Դատարանը կարող է պահանջել ձեր իրավունքները ունահարողից վճարելու Ձեզ քաղաքացիական տուգանք (\$25,000), ձեր կրած փաստացի վնասը հատուցելու համար եւ լամ հավելյալ գումար չարագործին պատմելու եւ ապագայուն